

[Erna Sørensen.]

ret til fuldtud at udbetale til enken, hvis det ikke er anmeldt, at der findes en eller flere fraskilte hustruer.

De ændringer, som er foreslået i forslag til lov om statens tjenestemænd, er jo godkendt af tjenestemændenes centralorganisation og af Danmarks Lærerforening, og jeg skal derfor ikke gå i enkeltheder, men forbeholder mig at tage stilling til de spørgsmål, som den foregående ærede taler rejste, under udvalgsbehandlingen.

Jeg kan på mit partis vegne tilslutte mig lovforslagene, og jeg er villig til at deltage i en drøftelse i udvalget om gennemførelse af forslagene i den foreliggende form, eventuelt med yderligere forbedringer.

Svend Jørgensen: Om denne lovgivning, der nu foreligger til revision efter at have været gældende i 10 år, kan jeg udtale det samme som de ærede foregående ordførere: at den i det store og hele har virket tilfredsstillende.

Det ærede medlem fru Erna Sørensen mente, at der i den nu afgivne udvalgsbetænkning fandtes forbavsende lidt materiale. Det er også rigtigt, men heri ser jeg intet bevis for, at loven ikke i sin hidtidige form har virket nogenlunde tilfredsstillende. Der har altså ikke været så mange enkelttilfælde at tage stilling til. Der har i hvert fald ikke været nogen anledning til på grund af disse enkelttilfælde at ændre lovens grundprincip, men de erfaringer, man har indvundet gennem de tilfælde, der har foreligget i finansministeriet til afgørelse, har bevirket, at der nu stilles forslag om visse ændringer. Den væsentligste er der peget på. Den består deri, at der fremtidig som almindelig regel tillægges den fraskilte hustru ret til enkepension, dog at det fortsat er en forudsætning, at der har været tillagt hende underholdsbidrag, eller, som det ærede medlem hr. Thisted Knudsen udtrykte det før: uden underholdsbidrag ingen pension. Det skal altså ikke fremtidig være som hidtil, at der i separationsbevilningen eller i skilsmisdommen skal indføres særlige bestemmelser om pensionsretten.

Det er ikke nødvendigt for mig, da de ærede foregående ordførere har været så langt inde på enkelttilfældene, at omtale disse nærmere. Nogle af de foreslåede ændringer er jo af så speciel karakter, at der formentlig vil gå år imellem, at de får aktualitet. Det er vist nok at anføre, at de fleste af de foreslåede ændringer er gennemført i den tilsvarende lovgivning i

Norge og Sverige. Jeg kan på mit partis vegne anbefale en velvillig behandling og gennemførelse af begge lovforslagene, som jo er nøje forbundet. Ligesom de ærede foregående ordførere mener jeg, det vil være rimeligt, at man foretager en udvalgsbehandling, alene af den grund, at en lang række af disse detailspørgsmål absolut egner sig bedre til behandling i et udvalg end til behandling her i salen.

Jeg kunne måske sluttelig sige, at jeg efter at have gennemlæst begge lovforslag, bemærkningerne og betænkningen har fået det indtryk, at der måske er en vis tendens til at begunstige den fraskilte hustru. Der bør ydes både den fraskilte hustru og enken retfærdighed; enken er måske efter få års ægteskab relativt dårligt stillet, selv om hun får den hende tilkommende pension. Også dette forhold vil det være rimeligt at gennemdrøfte i et udvalg, og jeg kan altså tiltræde, at begge lovforslagene henvises til et sådant.

Søren Olesen: Tidligere ordførere har jo ret udførligt omtalt enkeltheder i lovforslagene; heller ikke jeg har meget at indvende mod det, som her foreslås. Men jeg vil gerne gøre et par enkelte bemærkninger om et forhold, som også det ærede medlem fru Nina Andersen var inde på, nemlig hvor det drejer sig om afskedigelse uden pension for tjenestemænds vedkommende eller udtræden af en pensionskasse for privat ansatte. Jeg giver det ærede medlem fru Nina Andersen ret i, at mange specielle forhold kan gøre sig gældende vedrørende de private forsikringer; men hvor det gælder statstjenestemænd, er der en side af sagen, som jeg synes man må tage med i betragtning; man indfører her noget i retning af et helt nyt princip, nemlig at en pensionsret bliver virksom, før tjenestemanden dør, idet man jo, hvor der bliver tale om en kontant udbetaling til den fraskilte hustru, går ud fra, at underholdsbidraget stadigvæk er løbende, da det jo danner grundlaget for selve pensionsretten. Man udbetaler altså et beløb af pensionen, inden tjenestemanden er død, og medens underholdsbidraget er løbende. Desuden er der det forhold, at en tjenestemand ikke får andet tilbagebetalt end det indbetalte plus renter, men ikke noget af statens bidrag, medens derimod staten, hvor pensionsretten bliver virksom på almindelig vis, får en forpligtelse. Endelig kan ifølge tjenestemandens § 50 en tjenestemand, som bliver ansat påny, komme til at indbetale det beløb, han i sin tid har fået ud-